

Mato Lukačević

Trnava i okolica u prošlosti i sadašnjosti

Matica hrvatska - Ogranak Đakovo, Đakovo, 2011.

Ljubav prema zavičaju osnovni je motiv sakupljenog blaga u ovoj opsežno objavljenoj građi na četiristotinjak stranica. Matu Lukačevića mogli smo upoznati još s njegovom pučkom Ratnom poemom iz 1996. godine i opisom Križnog puta te kao suradnika u knjizi o đakovštinskim žrtvama Drugoga svjetskoga rata i poraća. Neimar je to koji je objedinio povijest trnavačkog kraja, tradiciju i kulturu, život i običaje potkrijepljene obimnom dokumentacijom i slikama iz raznih izvora, no bez selekcije i uz nepotrebna ponavljanja, pisano publicistički skromnom, ali vrijednom rukom domaćeg čovjeka.

Što je tomu tako zamjerka ide površnom izdavaču koji svojom kampanjskom sveprisutnošću nije odradio posao dobrog urednika i s pozitivnom cenzurom i potrebnim reduciranjem nagomilane građe, koja se bespotrebno multiplicira, nije predočio čitateljima središnje štivo (neiskustvo mlade lektorice) i preglednost, kao i lakšu prohodnost kroz šumu predočene materije.

Kroz petnaest poglavlja autor nas vodi od općih podataka i dostupnih povijesnih fakata o Trnavi i prapovijesti, preko Osmanlija, feudalnih odnosa, razvoja gospodarstva, svjetskih ratova, s naglašenim domoljubljem, sve do današnjih dana. Predočen je i vjerski život, svatovski običaji, lokalno školstvo, društva i udruge, kultura i tradicija uz bogat slikovni materijal. Osobno, očekivao sam više o mjesnom župniku Luki Vincetiću, koji je plodonosnim publiciranjem prerastao sredinu. Povijest se citira umjesto da se inkorporira u građu, izvori i literatura se navode i po završetku poglavlja i na kraju knjige, višestruko se neselektivno iznose podaci i očito je stručno nesnalaženje, ali i velika zanesenost domicilnim podnebljem, narodom i tradicijom. Vrijedni su folklorni zapisi, kao i predočeni lokalni idiom, odnosno govor i frazemi. Subjektivno je i opširnije predočena novija povijest i zbivanja uz značajno zapisivanje svjedočenja vinovnika događaja, dokumentirane i vjerodostojne popise, bogatstvo fotografija, kako folklora, tako i svakidašnjeg života, ali i netom minulog vremena koje tako biva sačuvano i pohranjeno te ponuđeno za neka daljnja istraživanja.

Svakom dijelu Đakovštine dobro bi došlo slično objavljivanje građe iz bogate prošlosti i kulture ovoga kraja koja se arhiviranjem revalorizira i promiče, a uz stručnu pomoć to trebaju biti vrijedne knjige koje doprinose očuvanju baštine i svjedoče o marljivim ljudima kakav je, bez sumnje, vrlo i dobri Mato Lukačević iz Trnave.

Hrvoje Miletić